

Zitting 1981–1982

17 524

Herziening van bepalingen van het Wetboek van Strafrecht en van enkele andere wetten in verband met de indeling van strafbare feiten in geldboetecategorieën (Wet indeling geldboetecategorieën)

A

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET ONTWERP VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOOR ZOVER NADIEN GEWIJZIGD

I. Ontwerp van wet

De considerans luidde:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het Wetboek van Strafrecht te wijzigen in verband met de indeling in geldboetecategorieën;

Artikel I, onderdeel D, onder i, luidde:

In artikel 139, eerste lid, wordt in plaats «of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden» gelezen: of geldboete van de tweede categorie.

Artikel I, onderdeel Z: het gestelde onder de letters f, g en h ontbrak in de oorspronkelijke tekst.

Artikel XVI, onder c, luidde:

In artikel 6, onder 10, wordt in plaats van «het dubbele van de op dat misdrijf gestelde straf» gelezen: het dubbele van de op dat misdrijf gestelde gevangenisstraf.

II. Memorie van toelichting

1. Algemeen (aanhef)

In de memorie van toelichting bij het ontwerp van Wet vermogenssancities (Bijlagen Handelingen Tweede Kamer, 1977–1978, 15 012, nr. 3, blz. 28) is de indiening in het vooruitzicht gesteld van een wetsontwerp houdende de indeling in boetecategorieën

van de in het Wetboek van Strafrecht vervatte strafbare feiten, alsmede van de strafbare feiten voorkomende in de wetten waarvan de Minister van Justitie de eerste ondergetekende is. Dit wetsontwerp is het vervolg op die aankondiging.

2. De thans geldende boetemaxima (aanhef)

Het is niet goed mogelijk aan het huidige stelsel van boetemaxima in het Wetboek van Strafrecht uitgangspunten voor een indeling in boetecategorieën te ontleen. De opvattingen die de wetgever bij de invoering van het Wetboek van Strafrecht in 1886 daaromtrent huldigde, verschillen fundamenteel van die welke aan het ontwerp van Wet vermogenssancities ten gevolge liggen. In de visie van de wetgever van 1886 was de vrijheidsstraf de in beginsel aangewezen sanctie voor misdrijven. In de gevallen waarin, subsidiair, de oplegging van een geldboete werd mogelijk gemaakt, werden de vrijheidsstraf en de geldboete niet als gelijkwaardig beschouwd, maar werd de laatste strafsoort uitsluitend van toepassing geacht op de lichtste vormen van het delict. Die opvatting – zij komt duidelijk tot uiting in de wetsgeschiedenis van de artikelen 310 en 321 – leidde ertoe dat op de meeste van de in het Wetboek van Strafrecht opgenomen misdrijven in het geheel geen geldboete werd gesteld en, voor zover dat wel

het geval was, dat de maxima daarvan in verhouding tot de primair bedreigde vrijheidsstraffen laag bleven.

7. Uitzonderingen op de indelingscriteria

a. Speciale strafverhogende omstandigheden

Voor sommige in het Wetboek van Strafrecht en in enkele bijzondere wetten voorkomende strafbare feiten gelden speciale strafverhogende omstandigheden. Zij kunnen onder meer betrekking hebben op de kwaliteit van de dader, recidive en de omstandigheden waaronder het feit is begaan, bij voorbeeld de artikelen 298 jo 295, 296 en 297, 304 jo 300–303 en 401 jo 386, 389 395–397 en 400. In enkele gevallen zou uit de toepassing van zo'n strafverhoging en strafmaximum kunnen resulteren waarmee een hogere dan de op het «gewone» delict gestelde boetecategorie correspondeert. In het algemeen is in dit wetsontwerp daaruit niet de consequentie getrokken om aan deze speciale verhogende omstandigheden de indeling in een hogere geldboetecategorie te verbinden. Een enkele uitzondering daargelaten, valt aan te nemen dat in die gevallen de op het feit gestelde maximumboete ook bij het zich voordoen van strafverzwarende omstandigheden voldoende ruimte voor de oplegging van een passende straf laat.

